

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота з корейської філології

на тему:

**ОСОБЛИВОСТІ ТА ПОРІВНЯННЯ ДІАЛЕКТНОЇ ФОНЕТИКИ НА
ПРИКЛАДІ ПІВДЕННО-СХІДНОГО ДІАЛЕКТУ КЬОНСАНДО ТА
СЕУЛЬСЬКОГО ДІАЛЕКТУ**

Студентки IV курсу групи Пкор 21-19
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання

Освітньої програми:

корейська мова та література та переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська

Сливи Ольги Юріївни

Науковий керівник:

ст. викл. Тогобицька А.І.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ФОНЕТИКА ЯК РОЗДІЛ МОВОЗНАВСТВА. ДІАЛЕКТНА ФОНЕТИКА – СИСТЕМА ВИЯВУ МОВИ	6
1.1. Поняття фонетики у мовознавстві.....	6
1.2. Мовленнєвий потік. Фізичний та фізіологічний аспекти у фонетиці.....	9
1.3. Системи вияву мови. Діалектна фонетика.....	11
1.4. Фонетичні особливості корейської мови.....	13
Висновки до Розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. РІЗНОВИДИ КОРЕЙСЬКИХ ДІАЛЕКТІВ. ПОРІВНЯННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ДІАЛЕКТУ КЬОНСАНДО (경상도 방언) ТА СЕУЛЬСЬКОГО ДІАЛЕКТУ	18
2.1. Характерна своєрідність поділу та специфіка корейських діалектів.....	18
2.2. Регіональний діалект Кьонсандо (경상도 방언) та сеульський діалект.....	21
Висновки до Розділу 2	26
ВИСНОВКИ	28
АНОТАЦІЯ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	32
ДОДАТКИ	34

ВСТУП

Фонетика є однією із найважливіших наук мовознавства, що фігурує в різноманітних областях, наприклад, для діагностики виправлення недоліків вимови та в загальному з неправильно поставленою вимовою (сурдопедагогіка та логопедія), для раціоналізації письма чи навчання правильної вимови, особливо під час вивчення іноземних мов й за рахунок цього, ми вчимося правильно розмовляти, безпомилково підбирати інтонацію тощо.

Фонетика корейської мови відіграє значущу роль у вивченні мови, оскільки корейська мова має специфічне звучання – вимову, а отже й звукоутворення. Досліджуючи та аналізуючи фонетику як корейської, так й інших мов, лінгвісти виділяють чотири аспекти, а саме – аналіз звукової системи мови, дослідження звуків та їх типи, а також специфіка вимови.

Більшість лінгвістів інтерпретує мову як об'єднання діалектів, яке дає можливість розуміти і спілкуватись учасникам мовного контакту. Діалекти присутні абсолютно у всіх мовах світу, проте, існують випадки, коли навіть самі носії мови не завжди розуміють контекст сказаного. Однак зазвичай діалектизми часто використовуються в художній літературі задля стилізації, характеристики персонажів або ж передачі колориту та специфіки певної місцевості.

Діалектна фонетика корейської мови є своєрідною та унікальною, через те, що в корейській мові присутні діалекти, деякі з яких абсолютно не схожі за вимовою на інші, що й досі привертає увагу багатьох мовознавців.

Фонетикою як наукою почали цікавитись ще здавна філософи – Платон, Аристотель, Геракліт, науковці як Г. Фант (акустична фонетика), М. Ломоносов, Ж.П. Руссло, О. Потебня, щодо діалектної фонетики – І. Ісаєв, Г. Венкер, Авіценна, корейські лінгвісти – Сон Чжоль Чхе, Кім Бьон Чже, Хон Гі Мун, Лі Гик Но.

На даний момент через часткову стандартизацію, а іноді й європеїзацію певної мови, а також несприйняття специфіки мови, що є нехарактерною для більшості носіїв мови – з'явилась загроза зникнення діалектів. Виходячи з цього, **актуальність**

курсової роботи зумовлена дослідженням діалектної фонетики в корейській мові, а саме південно-східного діалекту Кьонсандо (경상도 방언) та зіставлення з сеульським діалектом, що є основою стандартної корейської мови. А також дослідження взаємодії південно-східного діалекту із стандартною літературною корейською мовою.

Мета роботи полягає у дослідженні особливостей південно-східного діалекту та сеульського діалекту в цілому.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

1. Окреслити загальне значення фонетики як науки в мовознавстві.
2. З'ясувати фізичні й фізіологічні аспекти мовленнєвого потоку.
3. Визначити фонетичні особливості корейської мови.
4. З'ясувати специфіку діалектів корейської мови, а особливо південно-східного регіонального діалекту Кьонсандо.
5. Зіставити та визначити відмінності між діалектом Кьонсандо і сеульським діалектом.

Об'єктом дослідження є регіональний діалект Кьонсандо та сеульський діалект.

Предметом нашого дослідження є зіставлення діалекту Кьонсандо та сеульського діалекту, визначення особливостей фонетики корейської мови.

Матеріалами нашого дослідження слугують фонemi, слова та деякі граматичні конструкції сеульського діалекту й південно-східного діалекту Кьонсандо.

Під час дослідження ми використовували такі **методи** як аналізування корейських діалектів, зіставлення обраних діалектів, синтез отриманої інформації та емпіричний метод.

Новизна нашої роботи полягає у простеженні специфіки корейських діалектів і виокремленні особливостей з сеульським діалектом як основи стандартної корейської мови.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що вивчення

діалектів корейської мови дасть змогу глибше зрозуміти відмінність між конкретними діалектами, а також покращити знання мови і розуміння діалектизмів. Отримані результати можна використати в навчальних курсах корейської мови та подальших досліджень діалектів.

РОЗДІЛ 1. ФОНЕТИКА ЯК РОЗДІЛ МОВОЗНАВСТВА. ДИАЛЕКТНА ФОНЕТИКА – СИСТЕМА ВИЯВУ МОВИ

Фонетика є важливим аспектом у вивченні будь-якої мови, що вивчає як звуки, так і особливості їх поєднання, структуру складу, інтонацію, а також наголос. Абсолютно всі мовні одиниці передаються через звукове вираження, що є основою структури мови як такої. Без знання фонетики неможливо зрозуміти як граматику, так і письмовий аспект, що пізніше призводить до дефектів мови і у носіїв, і у тих, хто вчить іноземні мови.

1.1. Поняття фонетики у мовознавстві

Фонетика вивчає звуки людської мови та охоплює фізичні властивості творення звуків, фізіологічні процеси, пов'язані з мовленням, а також сприйняття та інтерпретацію мовних звуків.

Розвиток фонетики був довгим і складним процесом, що почався ще задовго до повного аналізу фонетики як розділу мовознавства: першою спробою була класифікація звуків у грецьких олександрійських вчених, а саме – філософи, такі як Платон і Аристотель, почали першими досліджувати мову і звуки. (А.А. Реформатский, 1996).

Платон досліджував ідею про те, що мова і значення нерозривно пов'язані між собою. Він вважав, що звуки слів мають внутрішнє значення, і що самі звуки передають повідомлення. Тоді як Аристотель цікавився фізичними аспектами творення звуків, вивчаючи будову мовленнєвого потоку і його рухи, що беруть участь у мовленні.

Фонетику так само розглядали вчені Давньої Індії: тексти, такі як Веди та Упанішади, також аналізували звуки мови та їхній зв'язок з божественним. Ці тексти містили детальні описи вимовляння звуків мови та важливості точної вимови в релігійних ритуалах. (Ivić, D. S., 1998)

Не зважаючи на це, згодом на невизначений час дослідження звукового аспекту

мови було скасовано. Виключенням стали роботи Ж. Кордемуа «Фізичне міркування про слово» («Discours physique de la parole»; 1668 рік), дослідження М.В. Ломоносова, темою яких було створення наукової граматики російської мови (1757 рік), Ю. Крижанича, який винайшов власну мову для всіх слов'ян і написав трактат «Грама́тично Искáзанїе об Рúском Језы́ку» (1665 рік). (Жовтобрюх М. А., Хоменко Л. М, 2004)

Пізніше в першій половині ХІХ століття, з'явилась проблема розпізнавання і виокремлення різниці між звуками та буквами. Однією з найвпливовіших постатей у розвитку сучасної фонетики був Александер Мелвілл Белл, шотландський оратор, що розробив систему фонетичних позначень, яка використовується і сьогодні, відому як МФА – міжнародний фонетичний алфавіт (ІРА). (А.А. Реформатский, 1996)

Іншою важливою постаттю в цій галузі був лінгвіст Фердинан де Сосюр, який наголошував на важливості вивчення мови як системи, а не просто як набору окремих звуків. Він також ввів поняття знаку, що означає зв'язок між звуком і його значенням. (Duckworth, M.; G. Allen; M.J. Ball, 1990)

За рахунок необхідності аналізування діалектів, створення власної граматики та окреслення особливостей конкретних мовних груп, почала розвиватись і фонетика: тоді й утворилась експериментальна фонетика, що пов'язана із використанням звукозаписних інструментів за допомогою яких, була змога об'єктивно оцінити і дослідити подібності та відмінності звучання за графічним записом на феромагнітній стрічці. (А.А. Реформатский, 1996, с. 84) Також виокремлюють конкретну і загальну фонетику. Конкретна фонетика базується на вивченні звуків певної мови або конкретної групи мов, тоді як загальна фонетика аналізує специфіку звуків усіх мов. Спираючись на науки як синхронія та діяхронія, фонетику поділяють на описову та історичну, де звуки розглядають у синхронічному та діяхронічному плані. Описова фонетика досліджує звукову систему мови на заданому етапі її розвитку, використовуючи такі методи як: палатографія – аналізує роботу мовних органів під час мовленнєвого процесу; рентгенографія – показує положення самих органів під час відтворення певного звуку; осцилографія – перетворює звукові коливання на

електричні і визначає довготу, висоту, а також інтенсивність відтворених звуків; спектрографія – досліджує акустичний аспект звуку й сукупності амплітуд частотних складників. Історична фонетика визначає формування звукової системи мови, закономірності та тенденції розвитку. Зокрема вирізняють зіставну фонетику, що описує і виявляє спільні та відмінні риси в звукових системах та просодичних засобах двох і більше мов. (М.П. Кочерган, 2001, с. 103)

Класифікуючи мовлення, ми зосереджуємося на поділі звуків за категоріями, що можна знайти у МФА (міжнародний фонетичний алфавіт), де використовуються звуки для окремих літер у мові, наприклад, в англійській мові іменник *fish* має чотири літери, але за МФА три звуки, тобто літери *sh* позначається звуком «*f*». (Duckworth, M.; G. Allen; M.J. Ball, 1990).

Заразом, фонетика присутня в нелінгвістичних науках як анатомія й фізіологія (формування звуків), фізика (акустика), психологія, що на початкових етапах досліджень, внесли значущий внесок у розвиток фонетики як науки мовознавчої.

Фонетика вивчає артикуляційні й акустичні сторони фонем певної мови, їх зв'язок у мовленнєвому потоці, а також позиційні зміни, пов'язані із фонемами. Фізичні характеристики, інтонації та сприйняття наголосу, граматичну і лексичну роль фонем, членування мовленнєвого потоку на склади – мета фонетики як науки мовознавства. Фонетику поділяють на сегментні одиниці, що можна виділити в потоці мовлення – звук, склад, мовна фраза, мовний такт (синтагма), фонетичне слово; та суперсегментні – одиниці, які накладаються на сегментні – мелодійні (тон), динамічні (наголос), темпоральні (тривалість). (Л.Б. Наконечна, 2014)

Звуки та букви як матеріальні знаки мови – виконують дві функції: перцептивну, тобто висвітлення мови для кращого сприйняття (букви – очима, звуки – вухами), а за допомогою сигніфікативної ми маємо змогу відрізнити одиниці мови – слова і морфеми. (А.А. Реформатський, 1996)

Звуки можна проаналізувати з фізичної, фізіологічної, а також лінгвістичної точки зору: фізичний компонент – звучання, фізіологічний – відтворення звуків за

допомогою мовленнєвого апарату, лінгвістичний – значення та функції звуків у мові. Виходячи з цього в мовознавстві виокремлюють акустичну, артикуляторну та функціональну фонетику. (М.П. Кочерган, 2001, с. 103)

Таким чином, фонетика є невід’ємною частиною мовознавства, що використовується практично в усіх сферах життя, і завдяки якій ми маємо змогу спілкуватись, вивчати іноземні мови, а головне – розуміти один одного.

1.2. Мовленнєвий потік. Фізичний та фізіологічний аспекти у фонетиці

Мовленнєвий потік можна поділити на так звані відрізки, що є основними фонетичними одиницями – фрази, звуки, склади й такти. Найбільшою фонетичною одиницею є фраза. Фраза виокремлюється паузами з двох боків і являє собою інтонаційно-змістову єдність. (М.П. Кочерган, 2001) Відповідно, фраза поділяється на менші одиниці – такти або синтагми. Для синтагми як фонетичної одиниці, характерний безперестанний ряд звуків, що відділяється невеликою паузою від наступних рядів. Фонетичні такти або фонетичні слова – не мають паузи й використовуються з поєднаними службовими словами, що як правило не мають наголосу; бувають випадки коли і повнозначне слово позбувається наголосу, передаючи його попередньому чи наступному слову: *на дорозі, перед школою, щастить же* тощо. Вивчаючи будь-яку мову, такти часто сприймаються як суцільне слово, наприклад, *Рече та стогне Дніпр широкий* може виглядати як *Речета стогне \ Дніпр широкий*. Такт складається зі зростань та спадів звучності, тому поділяється на склади. Тоді як склад поділяється на звуки, які вважаються неподільними. Система мовленнєвого потоку об’єднується та підтримується суперсегментними одиницями – наголос є одним із найвагоміших. Абсолютно кожне фонетичне слово має наголос, в межах такту більш сильний наголос падає на головне слово, що називається тактовим. («Членение речевого потока», 2016)

Щодо фізичного аспекту, оскільки звуки будь-якої мови – фізичне явище, мовленнєві звуки зароджуються внаслідок коливань фізичного тіла і є так званими хвилями. Коливання голосових зв’язок, що підштовхує до руху повітря з легень, і

формує звуки людської мови. Коливання тіла поділяються на ритмічні та неритмічні – ритмічний рух породжує звуки, що називаються тонами (дзенькіт скла), неритмічний – шум (шелест листя, дощ). Голосні вважаються тоновими звуками, приголосні – шумовими. (М.П. Кочерган, 2001) У кожній мові світу присутня своя система звуків, що має свої особливості й відмінності від інших систем. Так, українського фарингального звука *ɣ* немає у жодній із слов'янських мов. (Л.Б. Наконечна, 2014)

З точки зору акустики, звуки розрізняються за силою, висотою, довготою і тембром. Сила звуку зумовлюється амплітудою коливань – більша амплітуда, відповідно сильніший звук: найвищий – крик. Висота звуку визначається частотою коливань за певний проміжок часу – більша частота = вище звук. Довгота обумовлюється тривалістю звучання. (С.І. Дорошенко, 2006) Всі ці аспекти безпосередньо пов'язані з різними видами словесного наголосу в мові, наприклад, існують мови з динамічним, висотним й довготним наголосом. Тембр формується за допомогою накладання додаткових тонів, що є вищими за основний тон, і додає певного забарвлення до мови. Тони називаються обертонами, але через те, що вони можуть бути слабкими, їх звучання посилюється резонатором (у людини – порожнина рота, носа і глотки). (Ю.О. Карпенко, 1991) Оскільки людські резонатори змінюють свою форму та об'єм під час відтворення різноманітних звуків, утворюються резонаторні тони, а сама зміна форми резонаторів визначає розрізнення в тембрі звука. Звуки, що найбільше посилюються під впливом резонаторів, називають формантами. Мовленнєві звуки, які відрізняються формантами, називають мовленнєвими формантами. Голосові форманти, що властиві кожній людині, залежать від особливостей мовленнєвого апарату, а так як тембр є основною формантою, у кожного він різний і дає нам змогу розрізнити людей за голосом. (М.П. Кочерган, 2001, с. 105)

Фізіологічний аспект вважається важливішим за фізичний, оскільки безпосередньо поєднаний з творенням звуків мовлення. Сама робота органів мовлення – артикуляція, складається з екскурсії, тобто підготовки мовленнєвого

апарату до вимови звуків; експозиції – вимова звука; рекурсія є завершенням вимови звука і повернення органів мовлення у стан спокою. Під час мовленнєвого потоку, екскурсія наступного звука накладається на рекурсію попереднього звука, іноді й на експозицію. Кожен носій мови має певну кількість навичок вимовляння звуків, тобто артикуляційну базу, тому в ході вивчення іноземної мови і з'являється акцент, бо артикуляційна база рідної мови різниться від іноземної. (Л.Б. Наконечна, 2014)

Органи мовлення складаються з органів дихання та органів, що беруть участь у створенні звуків. Відносно виокремлюють три «поверхи» мовленнєвого апарату – нижній, середній та верхній. Нижній включає в себе апарат дихання: легені, бронхи, трахея, діафрагма – функція яких збирати та витискувати повітря, необхідне для творення звуків. Середній – гортань, що впливає на характер творення звуків. Верхній – надставна труба, що складається з порожнини глотки, рота і носа, за допомогою яких, формуються обертони та резонаторні тони і шуми. Органи мовленнєвого апарату діляться на активні і пасивні. (Рис. 1.1.) Активні органи – рухомі: легені, голосові зв'язки, задня стінка глотки, піднебінна завіса, язик, губи, нижня щелепа. Пасивні – нижні та верхні зуби, тверде піднебіння та альвеоли. Головну роль при творенні звуків відіграє ротова порожнина як з активними, так і з пасивними органами, за роботу яких відповідає центральна нервова система. (М.П. Кочерган, 2001)

Отже, при творенні звуків велику роль відіграє і фізичний, і фізіологічний аспект, за допомогою яких кожна людина має власні риси й особливості в процесі творення звуків. Фізичний аспект завдяки коливанням формує звуки, тоді як фізіологічний безпосередньо пов'язаний з самою вимовою звуків, звідки ми й маємо можливість розмовляти.

1.3. Системи вияву мови. Діалектна фонетика

Мову як систему почали досліджувати ще в XIX столітті І.О. Бодуен де Куртене, П.Ф. Фортунатов, В. фон Гумбольдт, О.О. Потебня тощо. Мовна система пояснювалась як сукупність мовних елементів, що пов'язані між собою і утворюють так звану цілісність та єдність. Кожний елемент мовної системи не функціонує в

протиставленні іншим елементам системи. На додачу мовна система використовується у вузькому значенні, тобто закономірно зібрана сукупність компонентів одного рівня (фонетична система) та широкому – закономірно організована сукупність рівнів (лексичний, фонологічний тощо), тут мову і називають системою систем або підсистем. («Мова як система», 2010)

Стосовно фонетики, виокремлюють фонетику літературної мови, фоностилістку, що досліджує звуковий аспект стилістично навантаженого мовлення та діалектну фонетику, що вивчає звукові особливості діалектної мови та є розділом діалектології. (А.Я. Шайкевич, 1995)

Діалектологія як наука бере свій початок ще з 70-х років XIX століття, засновником якої є німецький науковець-діалектолог Георг Венкер (1881 рік лінгвістичний атлас Німеччини – «Sprach-Atlas von Nord- und Mitteldeutschland» (Атлас діалектів Північної та Середньої Німеччини). Діалектологія вважається територіальним різновидом мови, що вивчає виникнення та особливості діалектів певної мови; входить до загальної мови, хоча і з певними відмінностями, і є формою мовлення. (David Crystal, Pavle Ivić, 2021)

Розрізняють територіальні та соціальні діалекти. Діалект головним чином відрізняється від інших діалектів тієї самої мови особливостями мовної структури, тобто граматиною (зокрема, морфологією та синтаксисом) і лексикою. Деякі лінгвісти включають фонологічні особливості, тобто голосні, приголосні та інтонації до властивостей діалекту, але стандартною практикою прийнято розглядати такі особливості як аспекти акценту. Діалектологія поділяється на описову (синхронна), що займається вивченням певного діалекту в конкретному проміжку часу; історичну (діахронна), що досліджує зміни в народній мові. (Р. Л. Сердега А. А. Сагаровський, 2011, с. 30)

Діалектна фонетика сфокусована на дослідженні звукового складу, в більшій мірі, територіальних діалектів, які почали докладно вивчати в Україні мовознавці – О. Потебня, П. Житецький, І. Матвіяс, ще в кінці XIX – на початку XX століття. (М.

Гнатюк, 2012)

Тож, мова як система, розглядає діалектну фонетику як підсистему фонетики, завдяки якій існує можливість глибше вивчати діалекти як власної, так й іноземних мов, що відіграє важливу роль в перекладацькій діяльності.

1.4. Фонетичні особливості корейської мови

Корейська мова має багату історію, що сягає глибини століть, фонетика якої відноситься до звукової системи мови, також розвивалася з плином часу. Походження корейської мови є предметом дискусій багатьох лінгвістів, але загально визнано, що мова має коріння алтайської мовної сім'ї. Протягом століть корейська фонетика зазнавала впливу сусідніх мов, таких як китайська та японська.

Перші записи корейської фонетики датуються XV століттям, коли Король Седжон Великий (세종대왕) наказав створити 한글 – писемність для корейської мови. Ця нова писемність була створена, щоб бути достатньо простою та легкою для вивчення, а отже доступною для всіх, незалежно від соціального статусу чи рівня освіти.

Розвиток корейської фонетики тривав протягом століть, і мова розвивалася відповідно до змін у суспільстві, культурі та політиці. Одним із найважливіших періодів у розвитку корейської фонетики був період японської окупації Кореї з 1910 по 1945 рік. У цей час було запроваджено багато політик щодо корейської мови, включно з використанням японської фонетики в корейських школах. Але після здобуття Кореєю незалежності в 1945 році знову виник інтерес до просування корейської мови та культури, зокрема її фонетики. Було здійснено низку реформ, у тому числі були внесені зміни до корейського алфавіту, щоб краще відображати фонетичні звуки мови. (이제영, 2019)

Існує дві основні версії корейської фонетики: Хьон Бок Лі (1993 року) і Хо Янг Лі (1996 року). Хьон Бок Лі описує корейську мову як традиційну і консервативну, тоді як Хо Янг Лі має більш сучасний і прогресивний підхід, що відображає сучасну

корейську мову, якою користуються молоде покоління більше, ніж старше. Основна відмінність полягає в тому, що Хьон Бок Лі розрізняє довгі та короткі голосні і забезпечує мінімальну кількість складів, тоді як Хо Янг Лі стверджує, що цього контрасту довжини немає у сучасній корейській мові, особливо в усному мовленні молоді. (Young Shin Kim, 2011)

В сучасному корейському алфавіті – 한글 , присутні сорок фонем (двадцять одна голосна та дев'ятнадцять приголосних). Фонема вважається складоутворюючою найменшою звукорозрізняючою одиницею, в корейській мові \circ – єдина не складотворча фонема.

Корейська система голосних вирізняється повнотою й симетричністю (із залишками сингармонізму), сильним приступом початкових голосних, стягненням і скороченням їх у середині слова. Довгота голосних фонематична факультативно і пов'язана з висотою тону. (Sohn Ho-Min, 1999) Голосні поділяються на десять монофтонгів (табл. 1.1), десять дифтонгоїдів, де шість і-подібних: ㅏ , ㅑ , ㅓ , ㅕ , ㅗ , ㅛ та чотири у-подібних: ㅜ , ㅠ , ㅡ , ㅟ , а також один дифтонг ㅝ . Крім того, голосні класифікують як прості та складні, що в свою чергу діляться на темні – ㅓ , ㅕ , ㅗ , ㅛ ; світлі – ㅑ , ㅓ , ㅕ , ㅗ ; та нейтральні – ㅡ , ㅟ . Складні голосні формуються з простих: світлі – ㅑ , ㅓ , ㅕ , ㅗ , ㅛ ; темні – ㅓ , ㅕ , ㅗ , ㅛ ; нейтральні – ㅝ . Голосні утворюються коли в ротовій порожнині немає перешкод повітряному потоку та за допомогою вібрації голосових зв'язок. («음성학», 2016)

Приголосні поділяються на дванадцять проривних, чотири щілинних та три африкати (табл. 1.2). При вимові проривних відбувається змичка артикуляційних органів під час видиху, тоді як щілинні або фрекативні утворюються від тертя повітря в щілині між зближеними органами мовлення.

Африкатами вважають складні приголосні, що формуються за допомогою злиття двох простих приголосних. (Куротченко К.Б., Леонов М.В., Щецов Ю.И, 2005)

Така класифікація забезпечує гармонійне поєднання голосних та приголосних у письмовому та усному мовленні, що дає змогу правильно будувати вимову та значно допомагає при вивченні корейської мови.

Висновки до Розділу 1

Фонетикою як науку, мовознавці почали досліджувати відносно нещодавно, лише в ХІХ столітті, але незважаючи на це, творенням звуків зацікавились ще в країнах давньої епохи. Наразі фонетика використовується у великій кількості сфер людського життя, що допомагає спеціалістам краще обґрунтувати те чи інше явище пов'язане зі звуками.

Мовленнєвий потік формує взаємопов'язаний ланцюжок звуків, які переходять в слова, словосполучення, а потім і речення, і вважається безперервною мовною діяльністю. Фізичний та фізіологічний аспекти тісно взаємопов'язані при відтворенні звуків, так як доповнюють один одного й тим самим утворюють звуки.

Аналізуючи мову як систему, фонетику поділяють на фоностилістику, фонетику літературної мови та діалектну фонетику. Тоді як діалектна фонетика є частиною науки діалектології, що дає змогу вивчати діалекти, особливо територіальні, як рідної, так й іноземної мови.

Розвиток фонетики тісно пов'язані з вивченням мови і звукоутворення. Від давніх греків до сучасних дослідників, вчені з усього світу зробили свій внесок у наше розуміння звуків людської мови та складних процесів, пов'язаних з їх творенням та інтерпретацією.

Походження та розвиток корейської фонетики формувалися під впливом різних факторів, включаючи соціальні, культурні та політичні зміни. Незважаючи на це, мова залишилася стійкою і продовжує залишатися важливою частиною корейської культури та ідентичності. У фонетиці корейської мови існує дві провідні версії, перша версія за Хьон Бок Лі (1993 року) – корейська мова вважається традиційною, а також консервативною; друга версія за Хо Янг Лі (1996 року), де дослідження фонетики корейської мови є більш сучасним та прогресивним, що підкреслює систематичне використання корейської мови молодим поколінням, замість старшого.

Корейська мова має свої фонетичні особливості, що включають в себе сорок фонем, де двадцять одна голосна та дев'ятнадцять приголосних, завдяки яким мова звучить злагоджено та гармонійно, а поєднання приголосних і голосних звуків, полегшує іноземцям вивчення та розуміння корейської мови.

На даний момент, корейська фонетика продовжує розвиватися та адаптуватися до сучасних реалій. Корейською мовою розмовляють мільйони людей по всьому світу, і докладаються постійні зусилля, щоб сприяти її використанню та вивченню як у Кореї, так і на міжнародному рівні.

РОЗДІЛ 2. РІЗНОВИДИ КОРЕЙСЬКИХ ДІАЛЕКТІВ. ПОРІВНЯННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО КЬОНСАНСЬКОГО ДІАЛЕКТУ (경상도 방언) ТА СЕУЛЬСЬКОГО ДІАЛЕКТУ

Діалекти є важливим аспектом для будь-якої мови, адже саме діалекти є суспільною та історичною цінністю для нас, яку залишили наші пращури. Різноманітні, соціальні та територіальні діалекти є характерними для абсолютно кожної мови світу. Проте велика кількість територіальних діалектів більше не вживається або взагалі зникла та продовжує щезати, що негативно віддзеркалюється на культурі народів. Саме вивченню діалектів присвячують недостатньо часу, не поширюють та часто недооцінюють з точки зору культурної спадщини.

2.1. Характерна своєрідність поділу та специфіка корейських діалектів

Корейський пів-острів має специфічні географічні особливості – гористість, за рахунок чого всі регіони були ізольовані один від одного протягом століть, результатом чого «територія» кожного діалекту так чи інакше відповідає географічним регіонам, винятком є, наприклад, юкджинський діалект (육진 방언) з історичних причин більш схожий на пхьонсанський (평안도 방언), ніж на діалект хамгьон (함경 방언).

Відповідно, корейська мова ділиться на безліч невеликих місцевих діалектів названих за провінціями, де насамперед діалекти, являють собою одну з найбільш використовуваних систем мовленнєвого спілкування в корейській мові. Усі діалекти корейської мови досить сильно відрізняються один від одного лексично, фонетично, граматично та інтонаційно.

Загальна класифікація була введена відомим японським лінгвістом – Сінпей Огура – «Дослідження діалектів корейської мови» (朝鮮語方言の研究) (Рис. 2.1). Пізніше ця класифікація була скоригована (Ю. Н. Мазур, 1960):

1. Діалект Хамгьон – 함경 방언 (Північний схід) – провінція Хамгьон (Кванбук і Кваннам), північно-східна частина провінції Пхьонан і провінція Рянган Північної

Кореї, а також Цзилінь, Хейлунцзян з Північно-Східного Китаю; а також Росія, Узбекистан, Казахстан.

Діалекту Хамгьон притаманно подовження голосних, наприклад, ㅅ/ㅅ замість 소식 – *новини*; вживання ввічливої розповідної форми 고마 (구마) – *одяг*; збереження фонетичних тонів; вживання розповідної з'єднувальної предикативної форми -음어 ; вживання часток -으 , -어 , -르 , -리 замість -을/를 ; палаталізація приголосних -ㅅ замість -ㅆ ; відсутність звуків ㅅ та ㅆ ; вживання запитально-дієслівної форми -ㄴ ㄷ тощо.

2. Діалект Пхьонан – 평안도 방언 (Північний захід) – Пхеньян, провінція Пхьонан, провінція Чаган, та сусідній Ляонін Китаю, вважається основою літературної мови Північної Кореї.

Діалекту Пхьонан притаманно вживання наказового способу -라 고요 ; вживання форманта ввічливої питальної зв'язково-предикативної форми -나요 ; вживання при звертання до людини рівної або нижчої за походженням чи статусом, питальної форми -마 ; вживання частки називного відмінка -레 (리) замість -가 ; розповідне закінчення -스 무다 замість -습니다 ; заміна дифтонгів монофтонгами на початку слова, наприклад, 아단 замість 아단 – шум, 얼다 замість 얼다 – замерзати тощо.

3. Центральні діалекти:

- діалект Кьонгі, або «сеульський діалектом»: провінція Кьонгідо, Сеул та Інчхон, а також південно-східний Кесон (Північна Корея). Основа стандартної мови для Південної Кореї.

- діалекти Чхунчхон: провінції Чхунчхон (Хосею) у регіоні Південної Кореї, включаючи місто Теджон.

- діалект Йонсо: говорять в регіоні Йонсо, провінції Канвон (Південна Корея) та сусідній провінції Кангвон (Північна Корея) на захід від Гори Тхебек.

- діалекти Йондон: повіт Йондон, провінції Кангвон (Південна Корея) і в сусідніх провінціях Кангвон (Північна Корея) на схід від гір Тхебек.
- діалект хванхе: провінції Хванхе Північної Кореї.

Центральним діалектам притаманно вживання частки *-니깐두루*; ввічливо-питальна форма *-사와요*; *ㄴ* переходить у *ㄷ*, наприклад, *나도 - 나두 - я теж*, *그리고 - 그리구 - також*; під час вимови часто *ㄷ* змінюється на *-*, наприклад *어떻게 - 으떻게 - як/яким чином*.

4. Діалект Кьонсандо – 경상도 방언 (Південний схід) – провінції Кьонсан (Йоннам) Південної Кореї, включаючи міста Пусан, Тегу та Ульсан.

Діалекту Кьонсандо притаманне вживання частки *-강* замість *-와/과*; присутність низького, середнього та високого тонів; використання ввічливої питальної форми *-는가요*; форма *-랴* у значенні наміру тощо.

5. Діалект Чечжудо – 제주도 방언 – провінція Чечжудо.

Діалект Чечжудо має велику кількість архаїзмів та тенденцію до яскравого вираження голосних; присутній короткий *ㅏ*; прості приголосні змінюються придихальними, наприклад, *병 - 병 - хвороба*; відсутність різниці між фонемою *-애* та *-애*; частка *-사/이사* замість *-아/이야*.

6. Діалект Чолла – 전라도 방언 (Південний захід) – провінції Чолла (Хонам) регіон Південної Кореї, включаючи місто Кванджу.

Діалекту Чолла притаманне використання ввічливої питальної форми *-는게랴오*; ввічливої питальної форми для минулого та майбутнього часів *-사랴오*; ввічливої питально-розповідної з'єднувальної форми *-지랴오*; заміна дифтонгу *-여* монофтонгом *-오* після губних приголосних – *며느리 - 미누리 - невістка*.

Як на півострові так і за його межами також існують діалекти:

고려 말 (중앙 아시아 한국어) на якій говорять етнічні корейці пост-радянських

країн та Середньої Азії; складається з базової корейської лексики, але з великою кількістю запозичених слів із російської мови.

재 일어/ 재일 조선어 – говорять корейці, що проживають на території Японії; знаходиться під сильним впливом японської мови.

중국 조선어 – використовують корейці, що живуть у Китаї; діалект майже ідентичний до діалекту Північної Кореї, але тут значно більше запозичень із сучасної китайської мови. (Choi Myung-ok, 1998)

На даний момент стандартною мовою в Південній Кореї є 표준어 (標準語), що визнана як «교양 있는 사람들 이 두루 쓰는 현대 서울 말» (сучасна мова, вживана освіченими людьми) Національним інститутом корейської мови.

Щодо Північної Кореї, прийнято вважати пхьонсанський діалект стандартною мовою – 문화어, але як і раніше, цей діалект «міцно вкорінений» у діалекті Кьонгі, який століттями був національним стандартом.

Так чи інакше всі діалекти корейської мови взаємопов'язані та мають певні схожі риси, за винятком специфічних особливостей деяких із діалектів, як наприклад діалект Чеджудо. А корейська мова як така є об'єднанням всіх існуючих діалектів на пів-острові, що дозволяє назвати корейську мову – системою діалектів.

2.2. Регіональний діалект Кьонсандо (경상도 방언) та сеульський діалект

Територіальні діалекти корейської мови мають свій фонетичний і граматичний лад, деякі лексичні та морфологічні відмінності, а також є практично єдиним засобом спілкування для тих, хто розмовляє на цих діалектах. Крім того, корейські діалекти демонструють досить багато варіацій у своїх просодичних системах. У той час як деякі діалекти мають систему високого наголосу з багатьма акцентними та тональними відмінностями, інші діалекти можуть взагалі не мати лексичного наголосу. Але попри те, що існують відмінності між територіальними діалектами, за останні декілька століть відбулись порівняно незначні зміни звукового складу корейської мови, що і є доказом стійкості саме звукового аспекту мови. Існує

припущення, що саме звуковий склад зберігся з XV століття й на даний момент використовується в сучасній корейській мові. («Корейский язык», 1961)

Сучасна корейська мова формує систему, що включає риси схожостей та відмінностей ступенів діалектного членування. В основі єдиної національної корейської мови лежить сеульська говірка центрального діалекту. Столична говірка стала основою 표준어 або 표준말 – корейської літературної мови як її прикладу. Говірка Сеулу, була прийнята як основа стандартної корейської літературної мови в 1912 році, розвивалась в умовах активного зіткнення з діалектами всієї території корейського пів-острова. В результаті, сучасна національна літературна корейська мова тісно пов'язана з усіма шістьма територіальними діалектами.

Оскільки сеульський діалект є основою корейської стандартної мови, розглянемо особливості сеульського центрального діалекту:

1. Висотний наголос. Сеульський діалект має особливість висотного наголосу, тобто висота наголосу може змінювати значення слова. У сеульському діалекті є чотири рівні висоти тону: високий, середній, низький і спадаючий. Наприклад, слово 도서관 – бібліотека, вимовляючи з високим тоном і наголосом на перший склад, але також має значення – книжковий магазин, вимовляючи зі спадаючим тоном та наголосом на першому складі.

Щодо своєрідності тонів в сеульському діалекті: 놀이 – гра, де ㄴ вимовляється з спадаючим тоном, а ㄹ з середнім; 수영 – плавання, де ㅍ вимовляється з середньою висотою тону, а ㅍ – спадаючою висотою тону.

2. Напружені приголосні: У сеульському діалекті є два різновиди приголосних – звичайні та напружені. Вимова напружених приголосних вимагає більшого напруження голосових зв'язок, ніж під час вимови звичайних приголосних, що й підкреслює інше звучання. Наприклад, фонема ㅍ у слові ㅍ – відповідь, вимовляється як напружений приголосний; 텔레비전 – телевізор, де ㅍ є напруженим приголосним.

3. Гортанна змичка або твердий приступ (*glottal stop*). Гортанна змичка позначається ʔ за МФА та використовується в сеульському діалекті в конкретних

ситуаціях. Наприклад, твердий приступ використовується, якщо слово починається з голосної або коли дві голосні стоять поруч: слово *어머니* – *мати* вимовляється з використанням гортанної змички між двома голосними.

4. Редукція голосних. Ненаголошені голосні в багатоскладових словах, як правило, вимовляються з редукованим або нейтральним голосним звуком, особливо в середині слова. Наприклад, другий склад у слові *회사* – *компанія/офіс*, вимовляється зі зниженим голосним звуком.

5. Палаталізація. Окремі приголосні можуть палаталізуватися, коли за ними слідує голосний переднього ряду, наприклад, / або #. Як правило палаталізація позначається додаванням літери ㅈ після приголосного. Наприклад, звук ㅉ у слові *타이어* – *шина*, є палаталізованим приголосним.

6. Фонетичні та морфологічні особливості. Відсутність різниці між голосними звуками # та #: ㅃ – ㅅ – *груша/живіт/корабель*; нерідко заміна / на —, наприклад, *언제* = *은제*; огублений ㅌ змінюється на ㅎ: *나도* = *나두*, *그리고* = *그리구* тощо.

7. Лексика. *딸구* (*딸기*) – *полуниця*, *싸게* (*빨리*) – *швидко*, *고양기* (*고양이*) – *кіт*, *노나* (*누나*) – *старша сестра (для хлопця)*, *말국* (*국물*) – *суп*, *탑새기* (*먼저*) – *спочатку*, *가주가다* (*가져가다*) – *забрати/взяти*, *따뜻하다* (*따뜻하다*) – *теплий*, *아부지* (*아버지*) – *батько*, *으른* (*어른*) – *дорослий* тощо.

Кьонсан поділяється на північний і південний регіон, на південно-східному діалекті розмовляють в провінціях Кьонсан-намдо (경상남도) та Кьонсан-пукто (경상북도), в містах Ульсан (울산), Пусан (부산) та Тегу (대구). Цей діалект може звучати агресивно для інших, за рахунок підвищення і зниження інтонації. Завдяки саме чіткій інтонації, діалект стає більш «європейським» для іноземців. Питанням дослідження діалекту Кьонсандо займалася велика кількість лінгвістів, серед них праця Хо Уна 1954 року – «경상남도방언의 성조» (Тони в діалекті Південного Кьонсану); праця Чжон Йон Чхана «경상도방언의 성조에 대한 몇 가지 문제점» (Проблеми тонів діалекту Південного Кьонсану); «경남방언의 음운» (1963, Фонетика діалекту

Південного Кьонсану) Кім Йон Сона; «경남방언의 모음체계» (1968, Система голосних звуків діалекту Південного Кьонсану) Чжон Йон Хана; «경북방언의 의문첨사에 대하여» (1975, Питальні частки діалекту Північного Кьонсану) Чон Сі Квона тощо. (Young Shin Kim, 2011)

Головними особливостями діалекту Кьонсандо вважаються:

1. Висотний наголос. Діалект Кьонсандо є тональним, де під час вимови слова з певним наголосом, слово може набути іншого значення. Існує два висотних наголоси – високий та низький. Діалект має два висотних наголоси, високий і низький, що можуть виникати в будь-якому складі слова.

2. Редукція голосних. Ненаголошені голосні у багатоскладових словах часто редукуються або взагалі прибираються. Наприклад, голосні як / та ʌ можуть стати ближчими до голосної ə або взагалі щезнути.

3. Усунення кінцевих приголосних. В діалекті Кьонсандо часто опускаються кінцеві приголосні, особливо в кінцевій позиції слова.

4. Палаталізація. Відбувається палаталізація деяких приголосних перед голосними / та ʌ. Наприклад, ʃ – чотири, на діалекті кьонсандо буде вимовлятися як *shai*.

5. Назалізація. Деякі голосні стають назалізованими, коли за ними слідує носовий приголосний, такий як ɲ чи ɳ: 산 – 상.

6. Подовження кінцевого голосного. У деяких словах кінцева голосна подовжується.

7. Фонетичні та морфологічні особливості. Часто замість — використовують ʌ при вимові: 음식 (음식) – їжа. В словах, де є дифтонги, часто перша голосна опускається – 도서관 (도서관) – бібліотека. Практично відсутня різниця між ʌ та ʌ при вимові. Заміна фонем ʌ та ʌ на ʌ або ʌ. Імперативна форма дієслова формується за допомогою -아/소, замість -세/오.

8. Лексика. *아빠/아바 (아버지)* – батько, *어매/어무이 (어머니)* – мати, *막살하다 (그만두다)* – кинути якусь справу, *각종에 (갑자기)* – раптово, *역시기 (매우)* – дуже, *살쨍이 (고양이)* – кіт, *마카 (모두)* – всі/все, *일가뭇다 (잃어버리다)* – загубитись тощо.

Таким чином, можна помітити наскільки може відрізнятись південно-східний діалект від стандартної корейської літературної мови, як фонетично, так і лексично, морфологічно. Важливо розуміти, що корейська мова є сукупністю всіх шести діалектів, тому знаючи лише стандартну мову буде недостатнім для того, щоб зрозуміти як корейський народ, так і специфіку корейської мови.

Висновки до Розділу 2

Розвиток діалектів на корейському пів-острові був зумовлений географічним особливостям пів-острова, що дало змогу корейській мові формуватися протягом багатьох століть.

Класифікацією діалектів корейської мови, займалася велика кількість як корейських, так і зарубіжних лінгвістів, але однією із стандартних класифікацій вважається класифікація Сінпея Огури, японського лінгвіста. Було окреслено шість діалектів: діалект Хамгьон – 함경 방언, діалект Пхьонан – 평안도 방언, центральні діалекти, діалект Кьонсандо – 경상도 방언, діалект Чечжудо – 제주도 방언 та діалект Чолла – 전라도 방언, що являють собою систему корейської мови.

Крім шести діалектів, що існують на корейському пів-острові, також є і за його межами такі як: 고려 말 (중앙 아시아 한국어) – використовують етнічні корейці, що проживають на території Середньої Азії та пост-радянських країн, 재 일어/ 재일 조선어 – використовують корейці на території Японії, 중국 조선어 – говорять корейці, які живуть у Китаї.

Територіальні діалекти Кореї мають багато фонетичних та морфологічних відмінностей, але, не зважаючи на це, також присутні і схожості, які дають змогу краще зрозуміти мовця як носію, так й іноземцю.

Сеульський діалект, що є основою стандартної корейської літературної мови так само має свою специфіку. Тут присутні чотири рівні тонів: високий, середній, низький і спадаючий, що мають змогу змінювати значення слова якщо мовець використовує певний тон під час вимови. Яскраво виражена палаталізація, редукція голосних, а також гортанна змичка, що є притаманною для центральних діалектів.

Діалекту Кьонсандо (경상도 방언) має свої специфічні особливості у вимові, особливо яскраво виражається в наголосі, тональності під час мовлення; вираженою також є назалізація слів, де присутні ㅁ та ㄴ.

Загалом між стандартною корейською літературною мовою та діалектом

Кьонсандо існує певний обсяг відмінностей, особливо це помітно у вимові носія, тобто різниця в лексичному аспекті: *아버지 (아버지) – батько/고양기 (고양이) – кіт/도서관 – бібліотека/음식 – їжа/잃어버리다 – загубитись* (сеульський діалект), *아빠/아바 (아버지) – батько/살쥬기 (고양이) – кіт/도서관 – бібліотека/음식 – їжа/일가득다 – загубитись* (діалект Кьонсандо) тощо. Звідси – різниця між фонемами, наголосом, редукацією голосних.

ВИСНОВКИ

Фонетика як наука є одним з найважливіших аспектів для будь-якої мови, що досліджує звуковий склад мови, завдяки якій ми маємо уявлення щодо мови в цілому. Як правило, саме з фонетики починають вивчати іноземні мови, й саме за допомогою фонетики створюються алфавіти, правила орфографії для подальшого вивчення орфоєпії як рідною, так і іноземних мов. Фонетика використовується також і в багатьох нелінгвістичних науках – фізика (акустика), психологія, анатомія тощо.

У першому розділі було визначено, що фонетика поділяється на експериментальну фонетику, конкретну та загальну фонетику, описову та історичну фонетику, зіставну фонетику, активне дослідження яких почалося в ХІХ столітті.

Вагомим чинником у розвитку фонетики став фізичний та фізіологічний аспекти, тобто мовленнєвий потік. Складовими мовленнєвого потоку прийнято вважати фрази, такти, звуки, а також склади.

За фізичним аспектом, творення звуків відбувається за рахунок коливань фізичного тіла, тобто завдяки хвилям під час мовлення: тут задіяні голосові зв'язки, що генерують до руху повітря в легенях, таким чином видаючи звуки людини. Самі звуки виокремлюються за довготою, тембром, висотою та силою – це все об'єднується у наголос. Фізіологічний аспект має більш суттєве значення, ніж фізичний в процесі мовлення – утворюючи поєднаний ланцюжок для формування звуків, де задіяний мовленнєвий апарат. Оскільки кожна людина має конкретні навички мовлення, що властиві тільки їй, при вивченні іноземної мови з'являється акцент.

Згідно з системою вияву мови було визначено, що фонетика поділяється на фоностилістику, фонетику літературної мови й діалектну фонетику, що є одним із розділів діалектології. Діалектологія поділяється на історичну та описову. Найпершим дослідником діалектології став німецький науковець Г. Венкер, проаналізувавши та дослідивши німецькі діалекти в своїх роботах – «Лінгвістичний атлас Німеччини» (1881 рік) та «Атлас діалектів Північної та Середньої Німеччини».

Щодо фонетики корейської мови, було окреслено дві версії: перша – традиційна й консервативна корейська мова за Хьон Бок Лі, а друга – сучасна і прогресивна версія корейської мови за Хо Янг Лі.

Було визначено й окреслено специфіку фонетичного складу корейської мови: сорок фонем з яких двадцять одна голосна, де десять монофтонгів, десять дифтонгоїдів та один дифтонг; дев'ятнадцять – приголосних, де дванадцять проривних, чотири щілинні та три африкати.

У другому розділі розглядались особливості корейських діалектів, а також відмінності між південно-східним діалектом Кьонсандо (경상도 방언) та сеульським діалектом, що був взятий як фундамент 표준어.

Класифікація за якою було досліджено корейські діалекти – запроваджена японським лінгвістом Сінпеем Огурою в його роботі «Дослідження діалектів корейської мови». За цією класифікацією корейські діалекти були поділені на шість головних діалектів (за провінціями): діалект Чечжудо – 제주도 방언, діалект Хамгьон – 함경 방언, діалект Кьонсандо – 경상도 방언, діалект Пхьонан – 평안도 방언, центральні діалект та діалект Чолла – 전라도 방언.

Оскільки корейці проживають не тільки на території корейського пів-острова, сформувались ще три поза його межами, а саме – 중국 조선어 – діалект корейців на території Китаю, 고려 말 (중앙 아시아 한국어) – діалект етнічних корейців на території Середньої Азії та пост-радянських країн, 재 일어/ 재일 조선어 – корейський діалект на території Японії.

Основою дослідження був південно-східний діалект Кьонсандо та сеульський діалект, що став основою стандартної корейської мови. Було окреслено певні відмінності, серед них: різниця у вимові за рахунок тонів, інтонації та наголосу під час вимови. Притаманні сеульському діалекту напружені приголосні, що залежить від голосових зв'язок, тобто мовленнєвого апарату в цілому; гортанна змичка (*glottal stop*), яка притаманна багатьом мовам, й що присутня у носіїв корейської мови в конкретних ситуаціях; виражена редуція голосних, а також палаталізація після

голосних / або //. Діалект Кьонсандо має чітко виражену інтонацію, що підвищується чи знижується в процесі говоріння. Питанням дослідження південно-східного діалекту та його фонетичних особливостей займалася велика кількість корейських лінгвістів, серед них – Чжон Йон Хана, Чон Сі Квон, Кім Йон Сон, Чжон Йон Чхан тощо. Специфікою діалекту є висотний наголос, тобто за допомогою наголосу, що з'являється в будь-якій частині слова, слово може змінювати своє значення. Так само як і в сеульському діалекті, в діалекті Кьонсандо присутня і редукція голосних, і палаталізація, подовжується також і кінцева голосна; присутній прояв назалізації більше ніж в інших корейських діалектах. А також були виявлені певні морфологічні та лексичні відмінності між сеульським діалектом та діалектом Кьонсандо.

АНОТАЦІЯ

우리의 연구의 주제는 서울 방언과 경상도 방언의 특징, 방언차를 파악하는 것이었다. 심지어 신체적, 생리적 측면이 소리의 형성에 어떤 영향을 끼치는지 조사했다.

첫 번째, 음성학은 실험 음성학, 특정 및 일반 음성학, 설명 및 역사적 음성학, 비교 음성학으로 구분된다는 것을 확인했다. 또한 음성학은 물리학(음향학), 심리학, 해부학 등과 같은 많은 과학에서도 사용된다.

두 번째, 한국어의 음성 구조에 대한 구체적인 특징이 밝혀지고 윤곽이 잡혔다. 그리고 한국 방언의 특징과 표준어의 기초가 된 서울 방언, 경상도 방언의 차이점에 대해 살펴보았다. 즉, 한국 방언은 제주도 방언, 함경 방언, 경상도 방언, 평안도 방언, 중부 방언, 전라도 방언 등 크게 6개의 방언(도별)으로 나뉘는 것으로 확인되었다. 한반도 밖에는 중국 조선족의 방언인 중국 조선어, 중앙아시아 및 구소련 국가의 고려 말/중앙 아시아 한국어, 일본에 있는 한국 사람의 방언인 재 일어/재일 조선어 등 세 가지 방언이 더 형성되어 있다.

셋째, 서울 방언과 경상도 방언 사이의 특정 차이점, 즉 발음 중 음색, 억양 및 강세로 인한 발음의 차이가 설명되어 있다. 또한 서울 방언에는 성대에 따라 긴장된 자음이 있다. 많은 언어에 공통적이며 특정 상황에서 한국어도 성문 파열음, 구개음화 발음된 모음 감소 및 비음화가 있다.

경상도 방언 경우에는 말할 때 높낮이가 뚜렷한 억양이 있다. 경상도 방언의 특징은 성조 악센트로, 단어의 어느 부분에 나타나는 악센트에 따라 단어의 의미가 달라질 수 있는 점이다. 서울 방언과 마찬가지로 경상도 방언은 모음 감소, 구개음화가 모두 있으며, 마지막 모음도 길어지고 비음화가 다른 한국 방언보다 더 두드러진다. 서울 방언과 경상도 방언 사이에는 형태적, 어휘적 차이도 있다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Корейська фонологія (б. д.). https://uk.upwiki.one/wiki/Korean_phonology

Глущенко, В., Ледняк, Ю., Овчаренко, В., & Рябініна, І. (2010). *Мова як система*. Маторин Б.І.

Дорошенко, С. І. (2006). *Загальне мовознавство*. Центр навчальної літератури.

Жовтобрюх, М. А. (1947). *Українська мова для заочників педучилищ*.

Кочерган, М. П. (2000). *Вступ до мовознавства*. Академія.

Куротченко, К., Леонов, М., & Щецов, Ю. (2005). *Корейский язык*.

Мазур, Ю. (1960). *Корейский язык*. Восточной литературы.

Наконечна, Л. (2014). *Сучасна українська мова: Фонетика. орфоенія. морфонологія. графіка. орфографія* (2-ге вид.). НАІР.

Пашков, Д.-Р. ф. н. Б., Ким, К. ф. н. Ф., Мазур, К. ф. н. Ю., & Мальков, К. ф. н. Ф. (Ред.). (1961). *Корейский язык*. Восточной литературы.

Реформатский, А. А. (1996). *Введение в языковеденье* (В. Виноградов, Ред.). Аспект Пресс. (Оригінал опубліковано 1967 р.)

Сердега, Р., & Сагаровський, А. (2011). *Українська діалектологія*. ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Тысянчук А. Классификация диалектов корейского языка в Республике Корея. *Казанский вестник молодых учёных*. 2020. Т. 4. С. 38–44.

Терміни на позначення фонетичних процесів: Теоретичний і практичний аспекти (на матеріалі північнолемківських переселенських говірок) | Наукові журнали та конференції. (б. д.). Academic Journals and Conferences | <https://science.lpnu.ua/uk/terminologiya/vsi-vypusky/visnyk-no-733-2012/terminy-na-roznachennya-fonetychnyh-procesiv>

Українська мова: Енциклопедія. (2000). Українська енциклопедія.

Шайкевич, А. (2009). *Введение в лингвистику* (2-ге вид.). Академія.

Членение речевого потока. звук как сегментная единица языка. (б. д.). StudFiles. <https://studfile.net/preview/5639875/page:2/>

Clemens P. The role of foot structure in Korean accent systems. *Asian and African Studies*. 2017. P. 319–344.

Duckworth, M., Allen, G., Hardcastle, W., & Ball, M. (1990). Extensions to the International Phonetic Alphabet for the transcription of atypical speech. *Clinical Linguistics & Phonetics*, 4(4), 273–280. <https://doi.org/10.3109/026992090008985489>

Ivić, D. C. (1998, 20 липня). *Dialect / linguistics*. Encyclopedia Britannica. <https://www.britannica.com/topic/dialect#ref27140>

Kim, Y. S. (2011). *An acoustic, aerodynamic and perceptual investigation of word-initial denasalization in Korean* [Thesis, University College London (University of London)]. <http://discovery.ucl.ac.uk/1324541/>

Long D., Yim Y.-C. Perceptions of regional variations in Korean. *Gengo kenkyu* (journal of the linguistic society of Japan). 2000. No. 117. P. 37–69.

Yeon J. Korean dialects: a general survey. 6th ed. Seoul. P. 18.

이제영. (2019). 음성학/음운론 분야 학술논문에서의 어휘다발 분석: 코퍼스 기반 연구. *Studies in Phonetics, Phonology, and Morphology*, 25(1), 113–129. <https://doi.org/10.17959/sppm.2019.25.1.113>

김 필. 소비에트 중앙아시아 고려인 문학사. 강남대학교 출판부, 2004.

이 현. 음성학 중요성. 서울대 : 언어학과.

최, 명. (1998). *국어의 방언 구획*. 새국어생활 제 8 권.

ДОДАТКИ

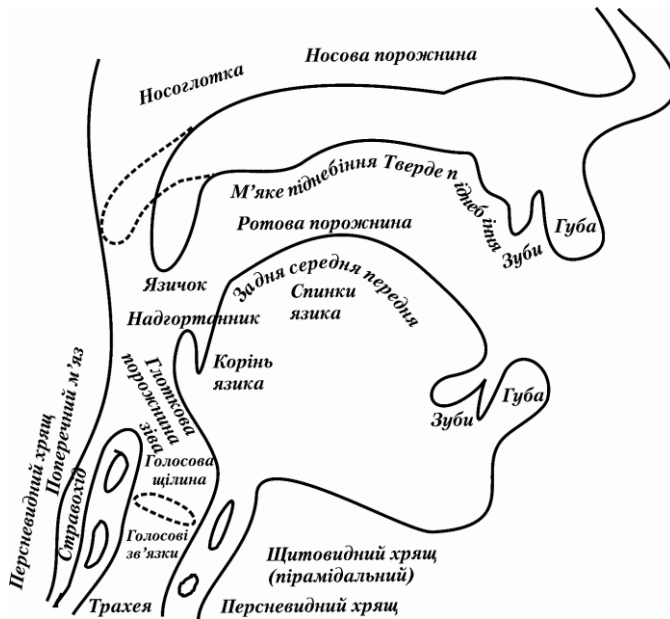

Рис. 1.1.

Рис. 2.1.

Таблиця 1.1. «Монофтонги»

ПЕРЕДНІЙ РЯД		ЗАДНІЙ РЯД		
	Огублені	Неогублені	Огублені	Неогублені
Високі піднесені	ɪ	ɨ	ɯ	ʊ
Середні піднесені	ɨ	ɣ	ɤ	ɘ
Низькі піднесені	ɛ		ɜ	

Таблиця 1.2. «Приголосні»

	Губні		Передній язик	Середній язик	Задній язик	Глибокий задній язик
Проривні	Сонорні	ㅁ	ㄴ		ㅇ	
	Шумні	ㅂ	ㄸ		ㅍ	
		ㅃ	ㅆ		ㅑ	
ㅅ		ㅈ		ㅋ		
Щлинні	Сонорні		ㄹ			
	Шумні		ㄺ			ㅇ
Африкати				ㅈ ㅊ ㅌ		